ΑΝΑΦΟΡΑ 1^{ΟΥ} PROJECT ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ερώτημα Α

Το πρόγραμμα που μας δίνεται αρχικοποιεί μια ακέραια μεταβλητή pid, η οποία στη συνέχεια επιστρέφει τη τιμή της συνάρτησης fork (), η οποία διασπάει την διεργασία σε άλλες δύο. Έτσι η μεταβλητή pid θα έχει την τιμή ο αν πρόκειται για διεργασία παιδί, και μεγαλύτερη του 0 αν πρόκειται για γονική. Έπειτα τρέχει ένα loop 200 φορές, στο οποίο ανάλογα με την τιμή του pid διαχωρίζονται οι διεργασίες σε γονικές και διεργασίες - παιδιά.

Μετά την εκτέλεση του προγράμματος στο τερματικό των Linux, παρατηρούμε πως εκτυπώνονται 200 μηνύματα γονέα και 200 μηνύματα παιδιού, άρα συνολικά 400 μηνύματα, το οποίο ήταν αναμενόμενο λόγω της fork(). Η

σειρά εμφάνισης αυτών των μηνυμάτων διαφέρει από υπολογιστή σε υπολογιστή, αλλά η μέση σειρά εμφάνισης έπειτα από αρκετές δοκιμές ήταν να εμφανίζονται πρώτα τα 200 μηνύματα γονέα και μετά τα 200 μηνύματα παιδιού.

Ερώτημα Β

Αρχικοποιούμε την ακέραια μεταβλητή pid, η οποία θα έχει την επιστρεφόμενη τιμή κλήσης της fork (), η οποία καλείται 10 φορές μέσα σε ένα loop, όσες είναι και οι θυγατρικές διεργασίες που επιθυμούμε να παράξουμε. Αν το pid ισούται με 0, τότε πρόκειται για θυγατρική διεργασία και εκτυπώνεται το id της και το id του γονέα της, το οποίο παραμένει ίδιο και για τις 10 θυγατρικές, αφού είναι παιδιά του ίδιου πατέρα. Ο πατέρας περιμένει την ολοκλήρωση της εκτέλεσης όλων των παιδιών μέσω της συνάρτησης wait () και έπειτα τερματίζει αισίως και ο ίδιος.

Ερώτημα Γ

Ακολουθώντας την ίδια διαδικασία με προηγουμένως, τρέχουμε την fork () 10 φορές όσες είναι και οι διεργασίες που θέλουμε να παράξουμε. Αν η τιμή του pid που επιστρέφεται από τη fork() είναι μεγαλύτερη του 0, πρόκειται για γονική διεργασία που έχει ένα μοναδικό παιδί και τυπώνει το id του πατέρα της, το δικό της id και το id του παιδιού που δημιουργεί. Κάθε γονική διεργασία κάποιας άλλης διεργασίας περιμένει πρώτα να ολοκληρωθεί η εκτέλεση του παιδιού της, μέσω της wait (), ούτως ώστε να τερματίσει και εκείνη. Έτσι δημιουργούμε μια αλυσίδα 10

διεργασιών, όπου το Id της κάθε μίας είναι το Id του γονέα της άλλης.

Ερώτημα Δ

Δημιουργούμε το ζητούμενο πρόγραμμα όπως αυτό περιγράφεται στην εκφώνηση του ερωτήματος. Για τη λήψη των πειραματικών δεδομένων χρησιμοποιήσαμε τη συνάρτηση time (), η κλήση της οποίας επιστρέφει σε δευτερόλεπτα το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου του 1970 (Unix timestamp) μέχρι τη στιγμή που γίνεται η κλήση κάθε φορά της συνάρτησης. Αρχικά, τρέχουμε το πρόγραμμα για 100 διεργασίες και παρατηρούμε πως δεν υπάρχει καμία χρονική διαφορά ανάμεσα στην αρχή και το τέλος εκτέλεσης του προγράμματος. Γράφοντας στο τερματικό την εντολή time ./a.out (με a.out να είναι το όνομα του εκτελέσιμου), μπορούμε να δούμε την real τιμή από αυτές που εμφανίζει, όπου πρόκειται για τον πραγματικό χρόνο εκτέλεσης του προγράμματος, ο οποίος είναι πράγματι αμελητέος. Επειδή τα αποτελέσματα για 5000 και για 10000 είναι παρεμφερή, δοκιμάζουμε να τρέξουμε το πρόγραμμα και για 100000 διεργασίες. Παρατηρούμε πως αυξάνοντας τον αριθμό των διεργασιών, η διαφορά μεγαλώνει αλλά όχι σε πολύ μεγάλο βαθμό. Παραθέτουμε τα αποτελέσματα με την εντολή time για 100, 5000 και 100000 διεργασίες:

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ερώτημα Α

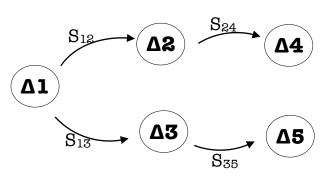
α) Λύση με 5 σημαφόρους:

```
var S1, S2, S3, S4, S5: semaphores;
S1 = S2 = S3 = S4 = 0;
S5 = 1;
                       cobegin
begin
                                  begin
 begin
   wait(S5);
                   wait(S1);
                                    wait(S2);
   E1.1;
                   E2.1;
                                    E3.1;
                   signal(S2);
   signal(S1);
                                    wait(S4);
                    wait(S3);
   E1.2;
                                    E3.2;
   signal(S3);
                    E2.2;
                                    signal(S5);
                    signal(S4); end
  end
                   end
                        coend
```

β) Μπορούμε να ελαττώσουμε τον αριθμό των σημοφόρων σε 3, καθώς η Process2 πρέπει να περιμένει την Process1, και αντίστοιχα η Process3 την Process2 και η Process1 την Process3. Λύση με χρήση λιγότερων σημαφόρων πιθανόν να οδηγούσε σε περιπτώσεις αδιεξόδου ή καταστρατήγησης της ορθής σειράς εκτέλεσης εντολών.

```
var S1, S2, S3: semaphores;
S1 = S2 = 0;
S3 = 1;
                            cobegin
                           Process2
      Process1
                                               Process3
for k=1 to 10 do for j=1 to 10 do for l=1 to 10 do
                     begin
                                          begin
  begin
    wait(S3);
                       wait(S1);
                                           wait(S2);
   E1.1;
                                            E3.1;
                       E2.1;
                       signal(S2);
   signal(S1);
                                            wait(S2);
                        wait(S1);
                                            E3.2;
   E1.2;
    signal(S1);
                        E2.2;
                                            signal(S3);
  end
                        signal(S2);
                                         end
                      end
                             coend
```

Ερώτημα Βι

Προκειμένου να πετύχουμε τον ζητούμενο συγχρονισμό, χρησιμοποιούμε έναν σημαφόρο Sij με αρχική τιμή ο, για έλεγχο κάθε σχέσης προτεραιότητας Δi -> Δj.

Αρχικά εκτελείται η Δ 1. Έπονται οι Δ 2 και Δ 3, οι οποίες εκτελούνται αφού ολοκληρωθεί η Δ 1. Τέλος η Δ 4 εκτελείται μετά το πέρας της Δ 2 και η Δ 5 μετά την Δ 3.

Ερώτημα Β2

```
var S12, S13, S24, S35: semaphores;
S12 = S13 = S24 = S35 = 0;
                                 cobegin
                                Process2
                                                         Process3
        Process1
begin
                         begin
                                                 begin
   y = random(1...10);
                           down (S12);
                                                   down(S13);
  write(buf1, y);
                           read(buf1, y);
                                                   read(buf1, y);
                           write(buf2, y);
                                                   write(buf3, y);
  up(S12);
                           up(S24);
   up(S13);
                                                   up(S35);
end
                         end
                                                 end
                                                  Process5
              Process4
begin
                                     begin
  down (S24);
                                       down (S35);
                                       read(buf3, y);
   read(buf2, y);
   sum1 = y + random(1...10);
                                       sum2 = y + random(1...10);
   if (sum1 > sum2)
                                       if (sum2 > sum1)
     then write(sum1);
                                         then write(sum2);
end
                                     end
                                  coend
```

<u>Ερώτημα Γ</u>

<u>Διεργασία Δο</u>	Διεργασία Δ1	<u>flago</u>	<u>flagı</u>	<u>turn</u>
		FALSE	FALSE	О
flago = TRUE		TRUE	FALSE	0
Εκτελεί το εξωτερικό while		TRUE	FALSE	0
Εισέρχεται στο ΚΡΙΣ. ΤΜΗΜΑ		TRUE	FALSE	О
	flag1 = TRUE	TRUE	TRUE	О
	Εκτελεί το εξωτερικό while	TRUE	TRUE	0
	Εκτελεί το εσωτερικό while	TRUE	TRUE	0
flago = FALSE		FALSE	TRUE	О
	Εκτελεί το εσωτερικό while	FALSE	TRUE	О
flago = TRUE		TRUE	TRUE	0
Εκτελεί το εξωτερικό while		TRUE	TRUE	0
Εισέρχεται στο ΚΡΙΣ. ΤΜΗΜΑ		TRUE	TRUE	O
	turn = 1	TRUE	TRUE	1
	Εκτελεί το εξωτερικό while	TRUE	TRUE	1
	Εισέρχεται στο ΚΡΙΣ. ΤΜΗΜΑ	TRUE	TRUE	1

Ερώτημα Δ

Ο σημαφόρος mutex χρησιμοποιείται στο παραπάνω πρόβλημα συγχρονισμού έτσι ώστε να εξασφαλίζει πως ένας μόνο επιβλέπων μηχανικός, κάθε φορά, θα είναι υπεύθυνος για κάθε τρεις εργάτες. Ουσιαστικά, εξασφαλίζει αμοιβαίο αποκλεισμό μεταξύ διαφορετικών επιβλεπόντων. Αν δεν χρησιμοποιηθεί ο δυαδικός σημαφόρος mutex, τότε καταλήγουμε σε αδιέξοδο (deadlock).

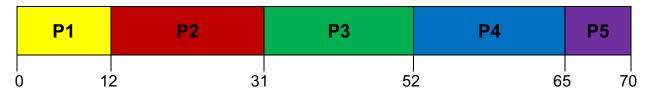
Στη συνέχεια, παρουσιάζουμε ένα τέτοιο σενάριο κατά το οποίο δύο επιβλέποντες είναι υπεύθυνοι για τρεις εργάτες.

<u>Worker 1</u>	Worker 2	Worker 3	<u>Supervisor 1</u>	Supervisor 2	
			signal(S)	signal(S)	S = 2, $W = 0$
wait(S) wait(S)					S = o, W = o
			signal(S)	signal(S)	S = 2, W = 0
	wait(S) wait(S)				S = 0, $W = 0$
			signal(S)	signal(S)	S = 2, $W = 0$
		wait(S) wait(S)			S = 0, $W = 0$
signal(W)	signal(W)	signal(W)			S = 0, W = 3
			wait(W)	wait(W)	S = 0, W = 1
			wait(W)	wait(W)	S = 0, W = -1 Αδιέξοδο!
			wait(W)	wait(W)	S = 0, W = -3 Αδιέξοδο!

Οι supervisors είναι μπλοκαρισμένοι επειδή δεν μπορούν να "τραβήξουν" κι άλλους εργάτες, συνεπώς οδηγούμαστε σε αδιέξοδο.

Ερώτημα Ε

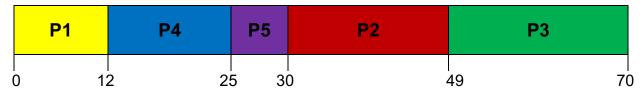
α) FCFS (First Come First Serve)

Διεργασία	Χρόνος Διεκπεραίωσης	Χρόνος Αναμονής
P1	12-0=12	12-12=0
P2	31-5=26	26-19=7
P3	52-8=44	44-21=23
P4	65-11=54	54-13=41
P5	70-15=55	55-5=50

- $MX\Delta = (12 + 26 + 44 + 54 + 55) / 5 = 38,2 \text{ ms}$
- MXA = (0 + 7 + 23 + 41 + 50) / 5 = 24,2 ms

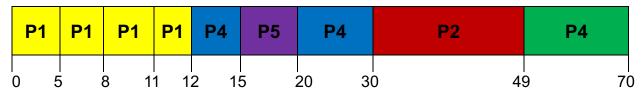
β) SJF (Shortest Job First)

Διεργασία	Χρόνος Διεκπεραίωσης	Χρόνος Αναμονής
P1	12-0=12	12-12=0
P2	49-5=44	44-19=25
P3	70-8=62	62-21=41
P4	25-11=14	14-13=1
P5	30-15=15	15-5=10

- $MX\Delta = (12 + 44 + 62 + 14 + 15) / 5 = 29,4 \text{ ms}$
- MXA = (0 + 25 + 41 + 1 + 10) / 5 = 15,4 ms

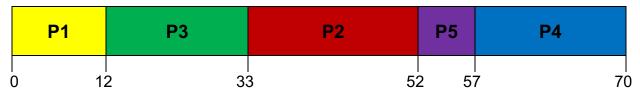
y) SRTF (Shortest Remaining Time First)

Διεργασία	Χρόνος Διεκπεραίωσης	Χρόνος Αναμονής
P1	12-0=12	12-12=0
P2	49-5=44	44-19=25
P3	70-8=62	62-21=41
P4	30-11=19	19-13=6
P5	20-15=5	5-5=0

- $MX\Delta = (12 + 44 + 62 + 19 + 5) / 5 = 28,4 \text{ ms}$
- MXA = (0 + 25 + 41 + 6 + 0) / 5 = 14,4 ms

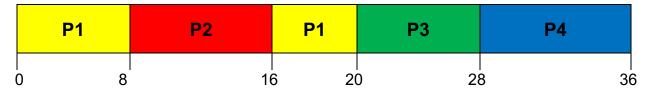
δ) Preemptive Priority Scheduling

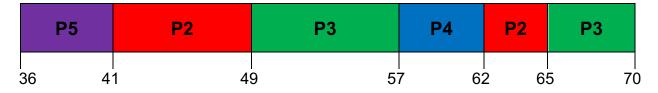

Διεργασία	Χρόνος Διεκπεραίωσης	Χρόνος Αναμονής
P1	12-0=12	12-12=0
P2	52-5=47	47-19=28
P3	33-8=25	25-21=4
P4	70-11=59	59-13=46
P5	57-15=42	42-5=37

- $MX\Delta = (12 + 47 + 25 + 59 + 42) / 5 = 37 \text{ ms}$
- MXA = (0 + 28 + 4 + 46 + 37) / 5 = 23 ms

ε) RR (Round Robin) με κβάντο χρόνου 8 ms

Διεργασία	Χρόνος Διεκπεραίωσης	Χρόνος Αναμονής
P1	20-0=20	20-12=8
P2	65-5=60	60-19=41
P3	70-8=62	62-21=41
P4	62-11=51	51-13=38
P5	41-15=26	26-5=21

•
$$MX\Delta = (20 + 60 + 62 + 51 + 26) / 5 = 43.8 \text{ ms}$$

•
$$MXA = (8 + 41 + 41 + 38 + 21) / 5 = 29.8 \text{ ms}$$

Στοιχεία ομάδας:

Αλέξανδρος Ξιάρχος	1059619	st1059619@ceid.upatras.gr
Νικηφόρος – Γεώργιος Παπαγεωργίου	1059633	st1059633@ceid.upatras.gr
Παναγιώτης Συριόπουλος	1059664	st1059664@ceid.upatras.gr